

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Opus pulcherrimu[m] de tribus vsitatis christianoru[m]
actibus: oratione videlicet: ieiunio [et] elemosyna**

Guntherus <Parisiensis>

Basilee, 1507

VD16 G 4140

Capitulum quintu[m] de morte eterna.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30791

merendā. Exemplo tibi sit terra arida et inculta: que si cōplurata et culta esset/ posset vtiq; salubres fruct⁹ et vtilis pcreare: nūc autē spinas et tribulos/ aut etiam herbas mortiferas/ cicutas/ elleboros et toxica pestifero fetu pducit. Est igitur malū hūmeritorio bono contrariū: quā illud vite pmerende: hoc autē perpetue mortis instrumentū est. Simplicius autē ex hoc malo. i. ex hac anīe praua qualitate pdit aliud malū/ qd nō iam meritū rīū/ s; potius meritū mortis ē: malus videlicet act⁹: siue interior/ vt mētis tm̄ q̄ et mor⁹ dī: siue exterior vt etiā corpis quē specialit^r actū nominam⁹. Nam sicut egritudo corpis quāq; hominē interiori tm̄ verat extrinsec⁹ nō apparet: vt in calore nimio v; frigore/ ceterisve passionib; occultis: quāq; hō et vrget intus et exteri⁹ affligit: vtputa p tremores et salt⁹ et membrorū iactatiōes: sic illa praua qualitas quā vitiiū dicimus/ q̄ vtiq; languor et morb⁹ anīe est: nunc solam mentē mouet ad malos actus velut ad irā vel odiū/ siue inuidiā/ aliasve prauas affectiōes: nūc hō et mentem mouet et corpus incitat ad pessimas actiōes: velut ad furta v; rapinas/ fornicatiōes vel homicidia vel quacunq; hūmōi poteris reperire. Ex quo patet malū hoc oppositū esse illi bono qd eterne vite meritū vocauit

mus: p eo q̄ illud ex bona mētis q̄litate pficiscit/ hoc autē ex pessima: illi vita eterna/ huic hōppetua mors in premiū reseruata. Sed et illud aduertendū est qd supra de bonis q̄ diximus/ q̄ iste successiōes horū q̄ tuor malorū vntus ex altero pdeuntū/ ita fere simul et instanter fiunt/ vt nō tam tēpe q̄ ordine possint aduerti: excepta corpis actiōe/ q̄ plerūq; vel pmentis adhuc incerte dubitationē: vel ppter facultatis siue adminiculi defectū: vel alia q̄libet ex causa retardat.

Capitulum quintū de morte eterna.

Dist hec oīa sequit illud malū qd oīm pessimū est/ cui⁹ etiā causa cetera mala sunt: videlicet mors eterna: malorū oīm finis et cūmulus: et velut quoddā pelagus/ quo cetera oīa certo tramite decurrāt. Hoc malū q̄terribile sit et timendū/ ex eo colligere potes qd oīb; alijs in penā pponit: sicut et mortē corporis supremū suppliciiū interpretamur: p eo q̄ nil graui⁹ a iudice q̄ntilibet hominū flagitijs pōt intendi. Est igitur mors eterna carere illo quē nos eternam esse vitā supra monstrauius: deo scz q̄ solus vita est anime: sine quo feliciter viuere neq;: sicut mors tēpālis est priuatio anime: sine cui⁹ p̄sentia corp⁹.

ipm nec etiā ad momentū viue
re potest. Opponit ḡ malū hoc
illibono qđ vitā eternā voca
uim⁹: nō solū qz illud deo frui
est/hoc carere: verū etiā qz illū
iusticie p̄miū est/hoc iniquita
tis: illud p̄destinatis cōuenit/
hoc manet reprobato: illū sū
ma felicitas ē/hoc extrema mi
seria. In his aut̄ qnq; malozū
generib; illud aduertere potes
q̄ semp̄ p̄cedēs causa subseq̄n
tis est: subseq̄ēs ḡo pena p̄ce
dentis. Ac p̄ hoc p̄mū illud qđ
obduratoriū dī/ causa tm̄ est/
nō aut̄ r̄ pena: tria autē media
tam cause q̄s pene sunt: vltimū
aut̄ qđ r̄ punitoriū dici potest:
id est mors eterna: pena tm̄ est
omniū p̄cedentiū/nō aut̄ r̄ cā.
Et pena qđē cui nulla similis
reperiri valet: cui⁹ intuitu que
libet alia quātūlibet grauis re
mediū pōt estimari. Et hec qui
dem pena q̄s diu nondū sentiū/
cogitari qđem pōt r̄ timeri: co
gnosci autē nullaten⁹ pōt: nisi
tunc demū cum iam vlteri⁹ nō
valet precaueri.

De medijs. Cap. vi.

Sed d̄ bonis qđē ac ma
lis p̄ captu n̄re tenuita
tis hec dicta sint: nunc
de medijs videamus. Media
aut̄ vocam⁹ illa/ q̄ in se qđē nec
bona nec mala sunt: sed p̄ mo
do vtendi bene vl̄ male vtenti
bus/ bona siue mala efficiunt.
Nox aut̄ qđā in aia sunt: qđā

in corpe: quedā extra vtriusq;
naturā: que etiā extrinseca no
minant. In aia sunt quedā do
tes/nō grā date: sic em̄ virtu
tes cēt: ac p̄ ḡ de genere bono
rū de q̄b; disputatū est: s; vl̄ ipi
naturalit̄ ingenite/ vel studio
cōparate: vtpote sciētia artū/
puidētia rerū/ noticia multoz
memoria gestorū: r̄ eoz cōtra
ria/ veluti inertia/ impruden
tia/ obliuio/ eberudo: r̄ his si
milia. In corpe aut̄ sunt sanio
tas vl̄ egritudo: agilitas vl̄ ig
nauia: fortitudo vel imbecilli
tas: pulchritudo siue deformi
tas: r̄ que hm̄oi sunt: r̄ eoz cō
traria. Extrinseca sunt ea q̄ ad
fortunā referunt: vt diuitie vel
paup̄tas: nobilitas vel ignobi
litas: libertas vl̄ seruit⁹: clari
tudo vl̄ obscuritas: r̄ quecūq;
hm̄oi sūt: r̄ eis opposita. Que
qm̄ in leta r̄ tristia diuidunt: r̄
sibi inuicem o pposita sunt: nul
li simul omnia abesse/ vel ad
esse possunt: sed alijs quidem
presentibus/ alia deesse necesse
est. De q̄bus oib; nil aliū oran
dū puto: nisi vt eoz vl̄ vsum vl̄
absentiā det nobis de⁹ in salu
tē n̄ram conuertere. i. p̄ letis si
assunt ipi grates agere: r̄ ea tm̄
aio paruipēdere: si ḡo desunt/
nullaten⁹ vl̄ leuiter affectare.
Tristia ḡo vl̄ si assunt fortit̄ su
stinere: r̄ ea n̄ris reatib; impu
tare: vl̄ si desunt minime formi
dare. Parū em̄ referre credo q̄
ad rei vtilitatē: doct⁹ an indo